

HELSINGIN KÄRÄJÄOIKEUS
4/10 Os.

TUOMIO

07/4535

Annettu kansliassa
25.5.2007

Asiano:
R 07/1004

Ei lainvoimainen

Puheenjohtaja

Käräjätuomari Timo Jääskeläinen

Lautamiehet

Marianne Lindberg, Ulf Ljung, Auli Rantanen

Syyttäjä

Kihlakunnansyyttäjä Kukka-Maaria Kankaala

Vastaajat

RAUHALA MIKKO JOHANNES

Asia

TEKNISEN TOIMENPITEEN LOUKKAUSRIKKOMUS

Vireille

5.2.2007

SELOSTUS ASIASTA

Syyttäjän rangaistusvaatimus

1. TEKNISEN TOIMENPITEEN LOUKKAUSRIKKOMUS
(6070/R/0135203/06)
Tekijänoikeuslaki 50a § 50b § ja 56e §
Rikoslaki 5 luku 3

1.1.2006 - 7.1.2006 HELSINKI

Rauhala ja [REDACTED] ovat yhdessä tahallaan rikkoneet teknisen toimenpiteen kiertämiskeinojen valmistamisen tai levittämisen kieltoa siten, että [REDACTED] on Rauhalan tarjoamaa 0,05 euron korvausta vastaan laatinut Haskell -ohjelmointikielellä kirjoitetun tietokoneohjelman jonka avulla suojatun teoksen tai muun aineiston suojana oleva tekninen suojaus eli DVD-levyillä käytetty CSS-suojaus, jonka suojauksen tarkoituksena on muun muassa estää DVD-levyllä olevan materiaalin suoraa kopiointia, voidaan kiertää tai purkaa tai ainakin merkittävästi helpottaa tämän suojauksen kiertämistä tai purkamista. Tämän jälkeen kyseinen ohjelma on vastaajien toimesta levitetty tietoverkon avulla yleisön saataviin lähettämällä se Internetissä julkaistulle Rauhalan ylläpitämälle "organisoiokeskustelu" -nimiselle sivustolle, jonka tarkoituksena on ollut organisoidusti tarjota muun muassa teknisen toimenpiteen kiertämis- ja/tai purkamispalveluja.

Syyttäjän muut vaatimukset

Todistelukustannusten korvaaminen syytekohtassa 1

Vastaajat on veloitettava korvaamaan valtiolle todistelukustannukset.

Laki oikeudenkäynnistä rikosasioissa 9 luku 1 §

TJA RAUHALAN VASTAUS

[REDACTED] ja Rauhala ovat kumpikin kiistäneet syytteen ja vaatineet sen hylkäämistä sekä valtion velvoittamista korvaamaan heidän oikeudenkäyntikulunsa korkoineen. Vastaajat ovat myöntäneet tosin menetelleensä syytteessä kerrotulla tavalla, mutta kyseinen syytteessä mainittu CSS-suojaus ei ollut tekijänoikeuslain 50a §:n 2 momentin tarkoittama tehokas tekninen toimenpide ja tästä seurasi, ettei heidän menettelynsä voinut täyttää sen rikoksen tunnusmerkistöä, josta heille vaadittiin rangaistusta.

Vastaajat ovat todenneet, että he käyttivät Linux-käyttöjärjestelmällä toimivaa tietokonetta. Laillisesti hankitun DVD-levyn katselu tällaisella tietokoneella edellytti CSS-suojauksen kiertämistä. Lähes kaikki muut käyttöjärjestelmät sisälsivät valmiina CSS-suojauksen purku- tai katseluohjelman. Jo vuonna 1999 norjalainen tietokonehackeri onnistui valmistamaan suojauksen purkukoodin, jolla hän oli saanut DVD-levyn näkymään omassa Linux-käyttöjärjestelmällä toimivassa tietokoneessaan. Tämän jälkeen ohjelma levisi nopeasti internetin kautta maailmalle ja nyttemmin vastaavanlaisia sivuja, joista suojauksen kiertämiseen soveltuvia ohjelmia on saatavissa ja joilla asiasta keskustellaan, on useita kymmeniä tai satoja.

TODISTELU

Kirjalliset todisteet

Syyttäjä

1. Liite 1 Haskell -ohjelmointikielellä toteutettu [REDACTED] laatima ohjelma

2. Liite 2: Huttusen selvitys

Henkilötodistelu

Syyttäjä

1. todistaja Lari Sampo Juhani Huttunen

Vastaajat

2. vastaaja [REDACTED] kuultuna todistelutarkoituksessa

3. vastaaja Mikko Johannes Rauhala kuultuna

todistelutarkoituksessa

4. todistaja Kai Rainer Puolamäki

KÄRÄJÄOIKEUDEN RATKAISU

Syyksilukeminen Käräjäoikeus hylkää syytteen molempien vastaajien osalta.

Perustelut Tekijänoikeuslain 56e §:n perusteella tuomitaan sakkoon se, joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta rikkoo

1) 50a §:ssä tarkoitettua teknisen toimenpiteen kiertämisen kieltoa taikka

2) 50b §:ssä tarkoitettua teknisen toimenpiteen kiertämiskeinojen valmistamisen tai levittämisen kieltoa.

Rikos kohdistuu tekijänoikeuslain mukaan suojatun teoksen suojana olevaan tehokkaaseen tekniseen toimenpiteeseen, jolla tarkoitetaan tekniikkaa, laitetta tai osaa, joka on suunniteltu tavanomaisessa käyttötarkoituksessa estämään tai rajoittamaan teoksiin ilman tekijän tai oikeuksien muun haltijan lupaa kohdistuvia tekoja ja jolla tavoiteltu suoja saavutetaan.

Asiassa todistajina kuultujen tietotekniikan asiantuntijoina pidettävien Lari Huttusen ja Kai Puolamäen kertomusten perustella on luotettavasti selvitetty, että sen jälkeen kun norjalainen tietokonehakkeri vuonna 1999 onnistui murtamaan DVD-levyjen CSS-suojauksen, on loppukäyttäjän näkökulmasta tilanne muuttunut sellaiseksi, että vastaavia purkuohjelmia on helposti saatavilla internetistä kymmenittäin jopa ilmaiseksi. Osassa tietokoneiden käyttöjärjestelmiä tällainen ohjelma on jo valmiina.

Tekijänoikeuksien haltijoiden kannalta [REDACTED] ja Rauhalan syytteessä kerrotun menettelyn ei voida katsoa aiheuttaneen CSS-suojaukseen vähäisemmässäkään määrin lisää "aukkoa" jo vallitsevaan olotilaan verrattuna. CSS-suojaukselta ei voida enää pitää laissa tarkoitettuna tehokkaana teknisenä toimenpiteenä. Tästä seuraa, ettei teknisen toimenpiteen loukkauksrikkomuksen tunnusmerkistö täyty. Syyte on näin ollen hylättävä.

Tuomiolauselma Käräjäoikeus on ratkaissut asian tuomiolauselmasta ilmenevällä tavalla.

MUUTOKSENHAKU Tuomiloon tyytymätön saa hakea siihen muutosta valittamalla Helsingin hovioikeuteen. Tyytymättömyyttä on siinä tapauksessa ilmoitettava käräjäoikeudelle viimeistään **perjantaina 1.6.2007.**